

Η πανήγυρη του Προφήτη Ελισσαίου στην ομώνυμη Ιερά Μονή στην Ιεριχώ

[Πατριαρχία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)



Το Σάββατον 27 Ιουνίου 2026 εορτάσθηκε με το παλαιό εορτολόγιο στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων η μνήμη του Αγίου Προφήτου Ελισσαίου στην επ' ονόματι αυτού Ιερά Μονή, η οποία βρίσκεται στην Ιεριχώ.

Προς τιμήν αυτού προεξήρξε της θείας Λειτουργίας στην Ιερά Μονή ο Μακαριώτατος **Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος**, συλλειτουργούντος του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου, Αγιοταφικών Ιερομονάχων και Αραβοφώνων Πρεσβυτέρων εκ των ομόρων περιοχών, του παρεπιδημούντος Αρχιμανδρίτου Παντελεήμονος εκ της Ιεράς Μητροπόλεως

Πολωνίας, ψαλλόντων δεξιά ελληνιστί του ιατρού κ. Γιακούμπ και του κ. Γεωργίου Βαράκλα και αριστερά αραβιστί του ψάλτου της Μονής.

Στο Κοινωνικόν της θείας Λειτουργίας ο Μακαριώτατος εκήρυξε τον θείον λόγον στα ελληνικά.

Η ομιλία του Πατριάρχη Ιεροσολύμων

«Ἡλίας, ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη, καὶ Ἐλισσαιὲ ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτοῦ· καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος, καὶ οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτὸν οὐδεὶς· πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐτόν, καὶ ἐν κοιμήσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ· καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε τέρατα, καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ», (Σοφία Σειράχ, 48, 12-14).

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ καὶ προσκυνηταί,

Ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συνήγαγε πάντας ἡμᾶς σήμερον ἐν τῇ ἐπωνύμῳ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου, ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ καὶ Ἀγιογραφικῇ πόλει τῆς Ἱεριχοῦς, τῆς ἐγγύς τῶν ρεϊθρων τοῦ Ἰορδάνου κειμένης, ἵνα ἐορτίως τιμήσωμεν τὴν μνήμην τοῦ παμφοῦς φωστῆρος τῆς Οἰκουμένης καὶ ἀκραίμονος τῶν Προφητῶν Ἐλισσαίου τοῦ ἐνδόξου.

Ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος ἦτο υἱὸς τοῦ πλουσίου ἀγρότου Σαφάτ, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐχρίσθη προφήτης κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, γενόμενος διάδοχος αὐτοῦ, ὡς μαρτυρεῖ ἡ Βίβλος Βασιλειῶν λέγουσα: «καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν [τόν Ἡλίαν]· πορεύου, ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδὸν σου καὶ ἤξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ ...καὶ τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφάτ χρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ», (Γ' Βασ. 19, 15-16).



Ὁ δέ προφήτης Ἡλίας εὗρε τόν Ἐλισσαῖον ἀροτριῶντα τόν ἀγρόν αὐτοῦ καί

ἐκάλεσεν αὐτόν νὰ τόν ἀκολουθήσῃ, ρίψας ἐπ' αὐτόν τήν μηλωτήν αὐτοῦ, ὡς μαρτυρεῖ καί πάλιν ἡ Γραφή: «καί ἐπέρριψε τήν μηλωτήν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν καί κατέλιπεν Ἐλισσαιέ τούς βόας καί κατέδραμεν ὀπίσω Ἡλιοῦ καί εἶπεν· καταφιλήσω τόν Πατέρα μου καί ἀκολουθήσω ὀπίσω σου», (Γ' Βασιλ. 19, 19-20). Τό γεγονός τοῦτο ἐδήλωνε τήν κλήσιν τοῦ Ἐλισσαίου εἰς τό Προφητικόν ἀξίωμα καί τήν ἐξ αὐτοῦ (τοῦ ἀξιώματος) ἄντλησιν πνευματικῆς δυνάμεως καί θείας αὐθεντίας.

Διά δέ τῆς μηλωτῆς Ἡλιοῦ, ὁ Ἐλισσαῖος διεχώρισε τά ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου ἔνθεν καί ἔνθεν καί διεπέρασε αὐτόν, ἐκ τοῦ ὁποῦ γειγονότος οἱ «Υἱοί τῶν Προφητῶν» διέγνωσαν ἐν τῷ Ἐλισσαίῳ τό πνεῦμα τοῦ διδασκάλου τῶν Ἡλιοῦ καί προσεκύνησαν αὐτόν ἕως ἐδάφους: «καί ὕψωσε τήν μηλωτήν Ἡλιοῦ... καί ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καί διερράγησαν ἔνθα καί ἔνθα, καί διέβη Ἐλισσαιέ», (Δ' Βασιλ. 2, 13-14), λέγει ἡ Γραφή.



Ἀξιοσημεῖωτον ὅτι ὁ θεόφρων Ἐλισσαῖος ἔζησε ἐπί μίαν περίπου πενητηκονταετίαν (850-800 π.Χ.). Ἡ δέ δρᾶσις αὐτοῦ ὡς προφήτου συνδέεται μετ' ἐκτάκτων ἐνεργειῶν καί ποικίλων θαυμάτων. Μετέβαλε εἰς πόσιμα τά ὑφάλμυρα ὕδατα πηγῆς τινος ἐν τῇ Ἱεριχοῖ (Δ' Βασ. 2, 19-22), κατηράσθη τούς χλευάζοντας αὐτόν

ἀγυιόπαιδας, τούς ὁποίους κατεσπάραξαν δύο ἄρκτοι, (Δ΄ Βασ. 2, 23-25), ἐπολλαπλασίασε τό ἔλαιον πτωχῆς χήρας, διά να ἀπαλλάξη αὐτήν ἐκ σοβαρῶν χρεῶν, ἀνέστησε τόν υἱόν φιλοξενησάσης αὐτόν πλουσίας Σουμανίτιδος γυναικός, (Δ΄ Βασ. 18-37), ἐθεράπευσεν ἐκ τῆς λέπρας τόν Ἀραμαῖον στρατηγόν Ναιμάν (Δ΄ Βασ. 5, 1-14), ἐτιμώρησε δέ διά τῆς ἰδίας νόσου τόν πονηρόν καί φιλάργυρον ὑπηρέτην τοῦ Γιεζί, (Δ΄ Βασ. 5, 20-27). Ἐπί πλέον δέ ἐθαυματούργησε καί μετά τόν θάνατόν του, ἀναστήσας ἕνα νεκρόν ριφθέντα εἰς τόν τάφον του καί ἐλθόντα εἰς ἐπαφήν μετά τῶν ὀστέων του. (Δ΄ Βασ. 13,21).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρων θαυμασίων ἐνεργειῶν τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου καταφαίνεται ἐναργέστατα τό πνευματικόν μέγεθος αὐτοῦ, τούτέστιν ἡ δωρεά τῶν χαρισμάτων, τά ὁποῖα ἔλαβεν οὗτος ἐκ Θεοῦ διά τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Ἡλιοῦ τοῦ πανευφήμου. Διό καί ὁ ὑμνωδός μετ' ἐκπλήξεως ἀναφωνεῖ: «Τίς τὰς πρακτικές, ἀρετάς σου διηγῆσεται; τὰς ἀναβάσεις δὲ τοῦ Πνεύματος, τίς καταγγεῖλαι Προφήτα, Θεοῦ δυνήσεται»; «Ἄβυσσον εὐρών, Ἐλισσαῖε χαρισμάτων Θεοῦ, τοῖς προσιοῦσί σοι ἐπήγασας, προρρήσεις θείας, ἰάσεις ψυχῆς καί σώματος», «Εὔρε τήν ἀνάπαυσιν, καί ἐνεσκήνωσεν ἄφθονος, χάρις ἐν σοί, Πνεύματος Ἁγίου, Ἐλισσιέ, ἀοίδιμε».



Ὁ πρωτοκορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος μακαρίζει αὐτούς, οἱ ὅποιοι ἐγένοντο

δοχεῖα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λέγων: «Μακάριοι, ὅτι τό τῆς δόξης καί δυνάμεως καί τό τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐπ' αὐτούς ἀναπαύεται», (Α΄ Πέτρ. 4,14). Αὐτό τοῦτο τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, τό Κύριον, τό ζωοποιόν, τό ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον, τό σύν Πατρί καί Υἱῷ συμπροσκυνούμενον ἐλάλησεν καί διά τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου ὡς ἀναφωνεῖ ἐγκωμιαστικῶς καί ὁ ὕμνωδός λέγων: «Χαίροις ὦ Ἐλισαῖε, ἐπιδεδειγμένος τήν ἰσαγγελον, ἐπὶ γῆς πολιτείαν, ἐν σαρκί τε βιώσας ὡς ἄριστος». «Ἄϋλόν σου τὸ ὄμμα, τῆς ψυχῆς Προφήτα φυλαξάμενος, τῆ τοῦ Πνεύματος αἴγλη, προορᾶν ἠξιώθης τὰ μέλλοντα».

Τό χάρισμα τοῦτο τοῦ «προορᾶν τὰ μέλλοντα» ἐπιβεβαιοῖ καί ὁ Σειράχ ἐν τῇ βίβλῳ αὐτοῦ λέγων : «Καί ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ [ὁ Ἐλισσαῖος] ἐποίησε τέρατα καί ἐν τελευτῇ θαυμάσια τά ἔργα αὐτοῦ», (Σοφ. Σειράχ 48,14). Μεταξύ τῶν θαυμασίων ἔργων τοῦ Ἐλισσαίου διακρίνεται τό γεγονός κατά τόν Σειράχ, ὅτι «πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐτόν καί ἐν κοιμῆσει ἐπροφήτευσεν τό σῶμα αὐτοῦ», (Σοφ. Σειράχ 48,13). Καί ἀπλούστερον, οὐδεὶς λόγος τοῦ Ἐλισσαίου ἦτο ἀνώτερος τῶν ἔργων του καί ὅταν ἀπέθανε, διά τοῦ νεκροῦ σώματός του ἐξεπληρώθη κάποια προφητεία. Εἰς τόν λόγον τοῦτον τοῦ Σειράχ γίνεται ὑπαινιγμός τοῦ θαύματος τῆς ἀναστάσεως, ἡ ὁποία ἔγινεν εἰς τόν τάφον τοῦ Ἐλισσαίου, (Πρβλ. Δ΄ Βασ. 13,21): «καί ἐγένετο αὐτῶν θαπτόντων τὸν ἄνδρα, καί ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον καί ἔρριψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισσαιέ, καί ἐπορεύθη καί ἤψατο τῶν ὀστέων Ἐλισσαιέ καί ἔζησε καί ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ» [Συνέβη δέ τό ἐξῆς τρομερόν: ἐν ᾧ οἱ Ἰσραηλῖται ἠθέλον νά ἐνταφιάσουν νεκρόν τινα, ἐφάνησαν μακρόθεν λησταί, προχωροῦντες πρὸς αὐτούς. Ἐκ τοῦ τρόμου ἔρριψαν οἱ Ἰσραηλῖται τὸν νεκρόν εἰς τὸν ἀνοικτόν τάφον τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου καί ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Ὁ ριφθεὶς νεκρός, ἐγγίσας τὰ ὄσια ὅστα τοῦ Ἐλισσαίου ἀνέζησε καί ὠρθώθη εἰς τοὺς πόδας του].



Ἐπί πλέον, εἰς τό γεγονός τοῦτο ἀποδεικνύεται καί ἡ εὐλάβεια τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τά λείψανα τῶν ἁγίων, ἀλλά καί δικαιώνεται τό εὐσεβές περί τούτων φρόνημα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας. Τοῦτο ἐξ ἄλλου μαρτυρεῖται ὑπό τοῦ Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ εἰς τό βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων: «Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ’ αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ’ αὐτῶν», (Πράξ. 19, 11-12).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, καταδείκνυται σαφῶς ὅτι ὁ ἐν τῇ νυδύϊ τῆς ἀγνῆς Παρθένου, τῆς ὑπό τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου μαρτυρουμένης (Ἡσ. 9,6), «μεγάλης βουλῆς ἄγγελος συλληφθεὶς», τοὔτέστιν ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ Πατρός καὶ τό Ἅγιον Αὐτοῦ Πνεῦμα, εἶναι ὁ ἐνεργῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὴν σώζουσαν ἀλήθειαν, τόσον διὰ τῶν Ἁγίων Προφητῶν ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, ὅσον καὶ διὰ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ.



Διό καί ἡμεῖς, οἱ τελοῦντες τήν Ἱεράν Μνήμην τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἐλισσαίου μετά τοῦ ὕμνωδοῦ εἶπωμεν: «Χαίροις Ἐλισσαῖε πάνσοφε· σὺ γὰρ καθάρας τὸν νοῦν, ἡδονῶν τῶν τοῦ σώματος, ὑπεδέξω ἔνδοξε, τὰς αὐγὰς τὰς τοῦ Πνεύματος, τοῖς ἐφεξῆς τε, πᾶσι μετέδωκας, καὶ ὅλος ὤφθης, φωτοειδέστατος· ὄθεν ἐσκήνωσας, πρὸς τὸ φῶς τὸ ἄδυτον, ὑπὲρ ἡμῶν, πάντοτε δεόμενος, τῶν εὐφημούντων σε». Πρὸς δέ τὸ ἄδυτον φῶς ἐσκήνωσαν ὡσαύτως καί οἱ σήμερον συνεορταζόμενοι μετά τοῦ ἐνθέου Προφήτου Ἐλισσαίου Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας Μεθόδιος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Κύριλλος Ἐπίσκοπος Γορτύνης Κρήτης.



Ἔτη πολλά εὐλογημένα καί εἰρηνικά! Ἀμήν».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος ἀνέγνωσε τήν εὐχήν τῶν ὀπωρῶν, ὡς ἀπαρχήν τῆς περιόδου τοῦ θέρους.

Μετά τήν Ἀπόλυσιν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ φίλεργος Ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης π. Δοσίθεος προσέφερεν εἰς τό ἡγουμενεῖον ἀναψυχὴν ὕδατος καί πλούσιον ἐόρτιον νηστίσιμον κέρασμα, τῇ δέ μεσημβρίᾳ εἰς ἐστιατόριον τῆς πόλεως παρέθεσε τράπεζαν.